OOST-POST

SOERABAIJASCHE COURANT.

№ 52 ZESDE JAARGANG. 1858

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . ƒ 7.50
„ „ „ „ Java. . . . . . „ 9.—
„ „ „ „ Buitenbezittingen. . „ 10.—
„ „ „ „ Nederland. . . . „ 13.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

DONDERDAG 1 JULIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 2.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

KOLONISATIE.

Reeds vroeger deelden wij mede dat de Staats-commissie, ingesteld bij koninklijk besluit van den 16den Junij 1857, ten einde onderzoek te doen inhoeverre de Regering zich zoude kunnen en behooren te vereenigen met de ontwikkelde denkbeelden en vervatte voorstellen in een verzoekschrift van de Heeren F. H. van Vlissingen c. s., betreffende eene Eurpesche kolonsatie door landverhuizing in het groot van Europeanen in het algemeen en van Nederlanders in het bijzonder, en door overbrenging van behoeftigen en van misdadigers naar de bezittingen van den Staat in den Indischen archipel met uitzondering van Java en Madura, aan den koning verslag had gedaan van den uitslag van haar onderzoek, en daarbij als haar gevoelen had te kennen gegeven dat de voorstellen van de genoemde adressanten haar niet voor inwilliging vatbaar voorkwamen, maar dat zij niettemin der Regering in overweging gaf om die adressanten te kennen te geven dat, wanneer zij desniettemin wenschten over te gaan tot het nemen eener proeve van volkplanting op kleine schaal met eigene middelen op zoodanig punt en onder zoodanige voorwaarden als bij de Regering geen overwegend bezwaar vinden, zij bereid is daartoe toestemming en hare bescherming te verleenen, en dat voor zooveel betreft het toelaten van Nederlanders, die op eigen kosten naar Boeroe of andere daartoe te bestemmen gedeelten van Nederlandsch Indie wenschten te vertrekken en zich daar te vestigen tot uitoefening van eenigen tak van landbouw of nijverheid, het in de bedoelingen der Regering ligt, daartoe ruime gelegenheid aan te bieden.

Het verslag der genoemde Staats-Commissie heeft thans het licht gezien, en is op last van Zijne Exc. den Minister van kolonien uitgegeven.

Hetzelve is in twee hoofddeelen gescheiden. Het eerste gedeelte bevat het door ons zoo even vermelde gevoelen der commissie omtrent het niet aanneembare der voorstellen van de bedoelde adressanten; het tweede eene aanwijzing der middelen, welke kunnen leiden om de ontwikkeling der zedelijke en stoffelijke belangen dier bizattingen in verband met die van het Moederland te bevorderen.

De aanspraak, waarmede de voorzitter der commissie hare eerste vergadering opende, geeft een juist en helder inzigt omtrent den grooten omvang en het belangrijke der vraagstukken, waarover zij thans haar gevoelen gevestigd heeft.

Die vraagstukken waren de navolgenden:

1°. Bestaat er in Nederland, door overbevolking of om andere redenen, aanleiding en behoefte tot emigratie?

2°. Bestaat er in de Nederlandsche bezittingen in den Indischen Archipel, buiten Java en Madura, behoefte aan meerdere arbeidende bevolking en zoo ja, zal daarin dan ook gedeeltelijk kunnen worden voorzien door immigratie van Europeanen?

3°. *a.* Wat leeren theorie en praktijk, zoo in onze Overzeesche Bezittingen en Kolonien, als in andere tropische gewesten, omtrent de geschiktheid van den Europeaan, meer bepaaldelijk van het Germaansche ras, tot het in den regel en op den duur verrigten van veld- en anderen ligchamelijken arbeid onder de verzengde luchtstreek?

b. In hoeverre kan de gevreesde nadeelige invloed van het klimaat op het leven en de gezondheid van den bovenbedoelden Europeaan, worden benomen of verminderd door vestiging op berghoogten of tafelland?

c. Wat is er van het beweren van sommigen, dat de Europeaan, meer bepaaldelijk die van het Germaansche ras, onder de verzengde luchtstreek, niet dan hoogst zeldzaam, verder dan het derde of vierde geslacht zou voortplanten?

4°. *a.* Welke zijn de te verwachten politieke voordeelen en nadeelen eener kolonisatie in het groot door Europeanen op onze buiten-bezittingen in den Indischen Archipel; zoo wel ten aanzien van vreemde Staten, als van den wettelijk daarmede gelijk gestelden vreemden Oosterling?

b. Zou ten gevolge daarvan eenige wijziging in sommige beginselen van wetgeving of van koloniaal beheer moeten worden gebragt?

5°. *a.* Zijn de uitgaven voor overvoer, vestiging en tijdelijk onderhoud van kolonisten, zoodanig als die in het adres en de daarin aangehaalde brochure van den heer F. H. van Vlissingen zijn voorgesteld, voor zoo verre men die *a priori* berekenen kan, niet te hoog of te laag berekend?

b. Welk kapitaal begroot men, dat zou worden vereischt tot overbrenging, vestiging en tijdelijk onderhoud van drie of vier op afzonderlijke eilanden te vestigen volkplantingen, die elk een getal van drie honderd werkbare mannen zouden opleveren?

c. Welk redelijk vooruitzigt bestaat er, dat het daartoe uit te leggen kapitaal, in de veronderstelling dat het renteloos verstrekt wierd, door de vruchten van den arbeid der kolonisten zou worden terugbetaald?

Belangrijke vragen voorwaar! en waarvan de beantwoording voorzeker van den grootsten invloed zal zijn op de toekomst van ons Vaderland en van zijne overzeesche bezittingen, niet alleen, maar ook op het lot van duizenden individuën, dat afhankelijk gemaakt werd van de inzigten der Regering omtrent het stelsel van kolonisatie.

Men brenge der commissie dank toe voor het naauwgezet, wetenschappelijk en zaakkundig onderzoek dat haar geleid heeft tot de overtuiging dat de drie hoogst noodwendige voorwaarden tot eene kolonisatie in de buitenbezittingen van Nederlandsch Indië, namelijk: 1° voldoende dagloonen of in het algemeen voldoende vruchten van den arbeid; 2° gunstige politieke gesteldheid; 3° een geschikt klimaat, aldaar ontbreken en dat het gemis daarvan aldaar de onverzettelijke hinderpaal uitmaakt tegen het welslagen eener Nederlandsche landbouwende volkplanting.

Men brenge haar dank toe dat die overtuiging het haar ten duren pligt gemaakt heeft om der Regering, met al de kracht die in haar is, te ontraden zoodanige onderneming, hetzij regtstreeks te bewerkstelligen, hetzij middelijk te bevorderen, waardoor zij de verantwoordelijkheid voor de opgeofferde menschenlevens en schatten gelds zoude op zich laden.

DE SMOKKELAAR.

I.

Het Recherche-Vaartuig.

Op een schoonen September avond van het zoo gedenkwaardige jaar 1830, gleed er, onder begunstiging van eene frissche koelte, een klein doch snelzeilend scheepje, over de door de laatste stralen der ondergaande zon vergulde baren der Wester-Schelde. Aan den langen, luchtig in den wind fladderenden wimpel kon elk — al had hij overigens geen het minste verstand van de zeedienst — duidelijk zien, dat het een vaartuig in 's lands dienst was, terwijl anderen, die meer in zulke zaken bedreven waren, het met den eersten oogopslag voor een recherche-vaartuig herkenden. Voor diegenen onzer lezers die eenige nadere inlichtingen mogten verlangen, zij het genoeg te weten, dat een recherche-vaartuig eén scheepje is dat in 's lands dienst staat, en belast is om alle andere vaartuigen en schepen, die het op de rivier, of waar zijne kruistogt ook voorgeschreven is, ontmoet, te visiteren en alle smokkelarij op de kusten voor te komen, dat in dien tijd waarlijk niet gemakkelijk was. Tot dat einde is hetzelve bewapend met een paar draaibassen en twee op de voorplecht staande kanonstukjes, jagers genaamd, die, als zij behoorlijk bediend worden, lang niet te verachten zijn. De bemanning bestaat gewoonlijk uit zes à acht matrozen, een scheepsjongen, een stuurman, die den naam van schipper voert, en een visiteur, die de eigenlijke bevelhebber is, en op zijne beurt weder gehoorzaamt aan den kommandeur, die, toen even als thans, te Rotterdam zijn verblijf hield, en met het toezigt over alle recherche vaartuigen belast is.

Op het tijdstip waarvan wij spreken, was er niemand boven dan de schipper, die, met de handen in zijne zakken en het roer onder den arm, van tijd tot tijd een onderzoekenden blik wierp op de snel boven zijn hoofd drijvende wolken, en de even snel voorbij vliegende kusten van Zuid-Beveland. Na zich een poos in deze beschouwing te hebben verdiept, haalde hij een der grootste en dikste zilveren zakhorologies te voorschijn die men met mogelijkheid zien kon, en tuurde eenige minuten aandachtig op de wijzerplaat.

„Al zes uren," mompelde hij, „voor het donker is kunnen we niet meer in de haven van het fort zijn."

En verdrietig stak hij het zware uurwerk weder in het linkerzakje van een vervaarlijk lang duffelsch vest; haalde vervolgens een blinkende stalen tabaksdoos te voorschijn en stak een kort, daarin liggend, eind pijp op, waarna hij weder in zijne vorige houding ging staan, even onbewegelijk als een steenen beeld, waarvoor men hem gerust had kunnen houden, als de nu en dan uit zijn mond komende rookwolken en het onrustig heen en wêergaan zijner kleine, diep in hunne kassen liggende oogen, het tegendeel niet hadden bewezen. Wij zullen hem laten staan en den leser intusschen in de kajuit van den Heer Malter, visiteur op het recherche-vaartuig *de Zeemeeuw*, binnenvoeren.

Genoemde kajuit is wel is waar klein, maar zeer gemakkelijk en zelfs met eene zekere *luxe* ingerigt. Eene smalle van mahoniehout vervaardigde tafel loopt door het midden, en is zoodanig vervaardigd dat de schokken en het overzij gaan van het vaartuig er niets kunnen doen afvallen, daar het op deszelfs pooten draaijende blad, door middel van een zwaren onder aan hetzelve bevestigden koperen kogel, al de bewegingen volgt en toch steeds waterpas blijft. Aan het uiterste einde van de kajuit bevindt zich eene, met een glazen deur voorziene kast, waardoor men gelegenheid heeft eenig prachtig porselein en kristalwerk te aanschouwen, terwijl op de onderste planken eenige rijen langhalzen vreedzaam naast elkander staan geschaard. Aan beide zijden zijn in de lengte, op behoorlijken afstand van de tafel, tegen het beschot geplaatste banken vervaardigd, die met sierlijke en mollige kussens bedekt, veeleer den naam van sofa's verdienen, en van onderen eene menigte deurtjes bevatten, die den inhoud der kastjes en bewaarplaatsen waarvoor zij geplaatst zijn, voor de nieuwsgierige oogen, en — wat meer zeggen wil — voor de hielen der bezoekers beschutten. Boven deze sofa's ziet men aan weêrszijden een paar rijk met franje bezette roode bedgordijnen, die van onder tot boven met zwarte bloemen en andere figuren zijn versierd. Men vraagt misschien of één bed niet toereikend ware, maar daar Malter dikwijls door een vriend of bezoeker op een zijner menigvuldige togtjes werd vergezeld, bood deze tweede slaapplaats hem een groot gemak aan. Het overige gedeelte van het beschot is bezet met eenige in prachtige lijsten gevatte schilderijen en gravuren, waartusschen hier en daar eenige fraaije wapens zijn opgehangen. Een klein, in de zoldering aangebragt raam, dat van boven met koperen tralien is bedekt, verschaft het daglicht een overvloedigen toegang, terwijl een smaakvolle aan een vergulden keten bevestigde hanglamp voor de verlichting des avonds belooft te zullen zorgen.

De bezitter van dit Eldorado is op een der sofa's gezeten, die wij zoo even hebben beschreven, en houdt zich bezig om op een prachtige, voor hem op de tafel geplaatste schrijflessenaar, een brief te schrijven, op een dier fraaije en sierlijk uitgeslagene velletjes papier, die zoo teregt den naam van *papier de luxe* dragen. Malter zelf is een krachtig en welgebouwd man van eene hooge en ranke gestalte. Zijne breede schouders geven eene groote mate van spierkracht te kennen, terwijl zijn hoog en stout gewelfd voorhoofd eene meer dan gewone geestkracht aanduidt. Somwijlen echter, even als nu, werden zijne overigens zoo schoone

Wij hebben ons voorgenomen een kort overzigt te geven van dit belangrijke verslag, waartoe wij in ons volgend artikel zullen overgaan.

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT.

van den **26sten** *Junij* **1858 N°. 51.**

Civiel Departement.

BENOEMD:

BIJ DE ALGEMEENE REKENKAMER.

Tot eersten kommies, de tweede kommies bij die kamer L. de Chauvigny de Blot.

Tot tweeden kommies, de derde kommies bij die kamer J. H. Ilcken.

Tot derden kommies, de buitengewoon derde kommies bij die kamer N. Bergveld.

Militair-Departement.

BENOEMD:

BIJ HET WAPEN DER INFANTERIE,

Tot tweede luitenants bij het personeel, de sergeanten E. A. B. Baehr en D. Kerrebijn.

Berigten aan Zeevarenden.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat in het *Maassche Zeegat*, ter hoogte van de *witte ton* no. 4, een wrak ontdekt zijnde, waarop het minste 22 palmen gepeild wordt, aldaar, in 30 palmen diepte, eene wrakton geplaatst is, welke ter betere onderscheiding van eene gelijk geschilderde vlag is voorzien, op de navolgende merken en peilingen:

de ijzeren lichtopstand, bij Oostvoorne, rakende aan den westkant van het lichthuisje aldaar;

het huisje van het houten baken, tusschen den toren van Maasland en den lichtopstand, bij het houten baken;

de toren van Goedereede Z. W.

De diepten zijn gerekend bij gewoon laag water, en de kompasstreken zijn gesteld volgens het miswijzend kompas.

'S GRAVENHAGE, den 28sten April 1858.

De Minister voornoemd,
J. S. LOTZIJ.

De Minister van Marine brengt, naar aanleiding eener van het Koninklijk Meteorologisch Instituut te *Utrecht* bekomen mededeeling van den 17den April, ter kennis van belanghebbenden het navolgende *Extract uit het Meteorologisch journaal van kapitein E. N. F. van Wulven, voerende het barkschip Maria, op reis van Triëst naar Batavia in het jaar* 1857:

„10 Augustus 1857, zeilende in den *Indischen Oceaan*, 's avonds ten ½8 ure, veranderde het water eensklaps en kreeg eene zeer lichte groene kleur, daarbij sterk vurende, en de zee in eens zoo effen als op eene rivier; met 9 à 10 mijlen vaart en alle zeilen in top zeilende, heeft de gelegenheid mij ontbroken tot het doen van loodingen; het viel evenwel volstrekt niet te betwijfelen of wij hadden grond gelood, te meer daar ik in *Horsburgh* nog vele twijfelachtige opgaven van klippen en banken (hoewel *zuidelijker*) in deze streken vermeld vind.

Andere zeevarenden over het onderstaand bestek zeilende, vlei ik mij, dat zij meer in de gelegenheid gesteld zullen zijn tot het doen van een bepaald onderzoek.

„Ten ½9 ure was het water weder veranderd en ¼ vóór 9 ure had het geheel deszelfs donkere kleur terug. Opmerkelijk dat alstoen ook de zee en kabbeling weder terugkwamen.

„Voorloopig plaats ik het midden dezer bank (?), daar ik gis dezelve p. m. 2 mijl in breedte te hebben, op 15° 0' Z. Breedte en 105° 40 Ooster Lengte van *Greenwich*, volgens mijnen tot dusver zeer uitmuntenden Chronometer.

„13 Augustus 1857, ½3 ure namiddag, ontwaarde ik *Java-Hoofd* in het N. ¼ O. p. m. op 13 mijl afstand; bevonden den Chronometer zeer goed.

'S GRAVENHAGE, den 21sten April 1858.

De Minister voornoemd,
(*Staats-Courant*) J. S. LOTZIJ.

De resident van Soerabaija maakt bij deze bekend, dat, op Vrijdag den 30sten Julij aanstaande, des morgens ten acht ure, in den dalem van den regent van Soerabaija, met inachtneming van het voorkomende bij het reglement op het houden der uitbestedingen (staatsblad 1829 no. 67), publiek bij afslag zal worden uitbesteed de levering van victualie voor de gouvernements schoeners en kruisbooten, te Soerabaija en Grissee gestationeerd, alsmede de behoefte voor de verschillende departementen, de posterijen, policie, djaijangsecars, pradjoerits, gevangenen, kettinggangers en bannelingen te Soerabaija, Grissee en Modjokerto, de van gouvernementswegen in het hospitaal te Soerabaija verpleegd wordende publieke vrouwen, voor het jaar 1859.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL

VAN SOERABAYA.

In de maand Julij		op Vrijdag den 2den en Dingsdag den 20sten.
„ „ „	Augustus	„ Dingsdag den 3den en Donderdag den 19den.
„ „ „	September	„ Vrijdag den 3den en Zondag den 19den.
„ „ „	October	„ Maandag den 4den en Woensdag den 20sten.
„ „ „	November	„ Woensdag den 3den en Vrijdag den 19den.
„ „ „	December	„ Zaturdag den 4den en Maandag den 20sten.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Courant* van 23 Junij No. 50 worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de agenten der Samarangsche boedelkamer te Ngawi, van wijlen den Chinees Sie Pang.

Door de agenten der Soerabaijasche wees- en boedelkamer te Probolingo, van wijlen de Chinezen Njo Tjoenhok en The Ingtjong.

Door de weeskamer te Soerabaija, van wijlen J. J. Laurié en P. C. Stavers.

Door de weeskamer te Soerabaija, in het faillissement van den Chinees Ilopo.

OPENBARE UITBESTEDING.

(*Voor het land.*) Op Zaturdag den 17den Julij 1858 des morgens ten 9 ure in het Officiers-Kampement nabij de Citadel, Genie-Bureau no. 13 en 14, van eene levering ten behoeve van het Genie Departement van **400 STUKS KRUIWAGENS**, op de voorwaarden, ter lezing liggende bij den Magazijnmeester ten gemelden Burele.

De Luitenant-Kolonel, Onder Directeur der Genie in de 3de Militaire Afd. op Java,
(22) J. C. R. STEINMETZ.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Vrijdag den 2den Julij.

Voor de woning van den Javaan Awal te Goenoong Sarie.

ADVERTENTIEN

VENDUTIE.

Op Maandag den 12den Julij 1858.

In de toko van wijlen GO NGO TIAN in de chinesche kamp alhier, van DIVERSE MEUBELEN en HANDELS GOEDEREN, tot dien boedel behoorende, zoomede om 10 ure precies de schepen **GOANSIEN** en **FATHAL KAIR**, met derzelver staand en loopend want, zoo als dezelve alhier ter reede liggen. (634)

VENDUTIE VAN JATIEHOUT.

Op Donderdag den 15den Julij 1858.

Zullen op de stapelplaats van den Heer VAN ROYEN te *Grissee* verkocht worden p/m. **280 REGTE BALKEN** en cc. **1300 KROMHOUTEN** en **KNIEEN**, voor scheepsbouw. (635)

VENDUTIE.

Op Dingsdag den 27sten Julij aanstaande.

Van de MEUBELAIRE GOEDEREN, van den Heer J. J. BERNE, te *Embong Malang.* (638)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

STOOMGELEGENHEID

NAAR

LONDON DIREKT.

Het Engelsch stoomschip **PRINCESS**, groot 2000 ton, wordt omstreeks den 14den dezer te *Batavia* verwacht, om, na een kort oponthoud op die reede, de reis naar *London* voorttezetten.

Passagiers van deze schoone gelegenheid wenschende gebruik te maken, gelieven zich voor nadere informatien te adresseren bij de Heeren MACLAINE WATSON & Co te *Batavia*, de Heeren MCNEILL & Co te *Samarang*, en alhier bij

De Agenten,
(656) **FRASER EATON & CO.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilende Nederlandsche schip **WITTE CORNELISZOON DE WIT,** KAPT. KRUIMEL.

Deze bodem, voorzien van allerdoelmatigste inrigtingen, beveelt zich daardoor bijzonder aan, zoowel voor familien als enkele personen, voert eenen geëxamineerden docter; en zal tegen einde Junij tot vertrek van hier gereed zijn.

Nadere informatiën bij den Gezagvoerder in het *Marine Hotel*, of bij

SOERABAYA, *De Agenten*,
29 *Junij* 1858. (651) RUYL CRAMER & CO.

Door mijn spoedig vertrek naar *Palembang*, neem ik door deze afscheid van mijne vrienden en bekenden.

SOERABAYA, BACKERUS.
30 *Junij* 1858. *Kap. der Inf.*

Mijn gemagtigde is de kap. ESCHAUZIER. (649)

f 30,000.—

IN LEEN te bekomen op *Hypotheek*, adres bij
(648) E. FUHRI & CO.

gelaatstrekken door eene sombere droefgeestigheid verduisterd en hoewel er velen waren die hem benijdden en voor overgelukkig hielden, was er toch iets dat hem onophoudelijk aan het hart knaagde en elke vreugde verbitterde... Malter was verliefd.

Verliefd! O, vraagt niet wat dit woord beteekenen wil op vier of vijf en twintigjarigen ouderdom, als het bloed nog vurig en onstuimig door de aderen bruischt, en alles het nog door geen verdriet of kommer bewolkte oog, schoon en heerlijk toelacht. Maar hoewel de liefde, voor het meerendeel diergenen die zij op haar pad leidt, slechts bloemen en genot strooit, was zij voor Malter eene onuitputbare bron van smarte.

Op een zijner menigvuldige togten naar Vlissingen, waar zijne betrekking hem noopte om veelvuldig aan te gaan, had hij kennis gemaakt met een der rijkste en tevens schoonste meisjes dier zeestad, en van lieverlede was door deze kennismaking zulk eene naauwe betrekking ontstaan, dat hij zich eindelijk verstout had, haar eene verklaring te doen, welke door mejufvrouw Faille, — zoo heette zijne beminde — zeer goedgunstig, maar door den ouden heer Faille zeer euvel werd opgenomen, daar deze eene geheel andere partij voor zijne dochter op het oog had en Malter, die niets anders bezat dan zijn gering tractement en een klein, hem door zijne reeds vroeg gestorvene ouders nagelaten vermogen, dat hem jaarlijks omstreeks 1000 gulden opleverde, beleefdelijk de deur wees.

Men kan zich voorstellen hoe hij te moede was — hij, die zich reeds had voorgesteld het visiteurschap vaarwel te zeggen — visiteurs bij de recherche mogen niet trouwen, — een deelgenoot van den door den heer Faille gedreven handel, die zeer uitgebreid was, te worden, en spoedig met de aangebedene Emilie te huwen, en die.... thans al zijne luchtkasteelen in rook zag vervliegen. Een tijd lang was hij geheel wanhopig, en wie weet hoe de zaak nog zoude zijn afgeloopen, als een briefje van Emilie zijne hoop niet ware komen verlevendigen. Zij schreef hem, dat zij zeer bedroefd was dat zijn voorstel zóó was opgenomen, doch dat zij niet geloofde dat haar vader altijd onverbiddelijk zoude blijven, en gaf hem voorts als rendez-vous het huis eener waschvrouw op, die veel aan haar verpligt was, en op wie zij zich gerust konde verlaten. Een jaar lang hadden zij nu reeds op deze wijze doorgebragt; de oude heer was niets toegevender geworden, en hieruit kan men wel besluiten, dat de toestand der beide gelieven ver van aangenaam was. Wij hebben Malter juist aangetroffen op een tijdstip dat hij bezig was haar te schrijven, dat hij over drie dagen te Vlissingen dacht te zijn, haar verzoekende hem alsdan op het gewone uur bij vrouw Dirksen op te wachten.

Toen Malter zijnen met eene sierlijke letter geschrevenen brief geëindigd, toegevouwen en gecacheteerd had, wikkelde hij dien in een half vel grof papier, waarop hij met groote en onregelmatige letters schreef: „Aan vrouw Dirksen, in de Steenstraat te Vlissingen." Dit was eene goede voorzorg, want als vrouw Dirksen smaakvol geënveloppeerde briefjes had ontvangen, zoude zulks zeker opspraak verwekt en de rust der beide gelieven in gevaar hebben gesteld, terwijl zij zich nu kon verontschuldigen met te zeggen dat hare zaken, want wij hebben nog vergeten te melden dat zij een kleinen kruideniers winkel dreef, haar noodzaakten om nu en dan wel eens met de post in aanraking te komen.

De avondschemering was intusschen gevallen, en Malter riep den hem gewoonlijk bedienenden scheepsjongen om de lamp aan te steken, die weldra een helder en kleurloos licht door het kleine vertrek verspreidde. De jongen vertrokken zijnde, verzegelde Malter zijnen brief met een pijp harsachtig lak en maakte zich vervolgens gereed om, zooals hij zich uitdrukte, zijn gemak te nemen. Dit gemak nemen bestond daarin, dat hij uit de glazen kast een kristallen roemer, waarin zijn naamcijfer was geslepen, en een monsterachtige karaf te voorschijn kreeg, en zich een stevig glas grog maakte. Dit gedaan hebbende, haalde hij uit een der onder de sofa's gemaakte kastjes, hetwelk eene kleine doch keurige bibliotheek bevatte, een boek te voorschijn, plaatste zich met den rug tegen het beschot, kruiste zijne beenen over elkander en begon toen aandachtig te lezen, waarvan hij een groot liefhebber was. Ditmaal was hij echter naauwelijks begonnen, toen hij eensklaps bemerkte dat de schommelende beweging van het vaartuig ophield, en *de Zeemeeuw* klaarblijkelijk stil lag. Voor hij van zijne verwondering hierover was bekomen, werd er aan de deur zijner kajuit geklopt, en eenige minuten later trad dezelfde zeeman binnen, dien wij bij den aanvang van dit verhaal aan het roer hebben zien staan, en die, zooals wij reeds weten, schipper van *de Zeemeeuw* was.

„Wat moet dat beteekenen, Darrer?" zeide Malter tegen den binnentredenden schipper die, met zijne muts in de hand, bij den ingang was blijven staan. „We zijn toch nog niet in de haven?"

„Neen mijnheer," was het antwoord, „maar we hebben de lichten en de vuurbaak van Bath toch reeds in het gezigt. Zooeven is er een sloep aan boord gekomen, met een man die voorwendt, u noodzakelijk te moeten spreken, en daar wij, als wij voortzeilden, niet meer tegen den stroom op zouden kunnen, heb ik voor een oogenblik het anker uitgeworpen."

„Wat is het voor een man?"

„Dat weet ik waarlijk zelf niet — voor het naast zoude ik hem voor een Noord-Brabandschen schipper houden."

„Laat hem dan maar hier komen."

SOERABAYA, den 1sten Julij 1859.

— Ter wederspreking van alhier loopende geruchten, nemen wij het navolgende uit de *Amsterdamsche Courant* van 2 en 3 Mei over:

„Met zekerheid kan ik u berigten, dat wat men beweerd heeft over het eerlang terugroepen van den tegenwoordigen gouverneur-generaal van Nederlandsch Indië, zoowel als alles, wat daarmede in verband staat of er het gevolg van zou zijn, zonder eenigen grond kan beschouwd worden."

— Men verzekert ons, dat de zending naar Djambi, met het doel om eene nieuwe overeenkomst met den Sultan, van dat rijk te treffen, op nieuw vruchteloos is afgeloopen. De Sultan moet hebben te kennen gegeven, zich aan de voorwaarden van het bestaande tractaat te onderwerpen, doch eene nieuwe overeenkomst voor onnoodig te houden en die ook niet te willen onderteekenen.

De commissie moet dierhalve, na een verblijf van veertien dagen, onverrigter zake, naar Palembang zijn teruggekeerd.

Men zegt wijders, dat dien ten gevolge eene expeditie naar Djambi zal vertrekken.

— Uit de Lampongs wordt ons medegedeeld, dat de hoofd-opstandeling Onang Kalysa in de Semangkabaai zich, ten gevolge der onderhandelingen met den waarnemenden Resident, aan het Gouvernement heeft onderworpen. Men houdt zich thans onledig met eene militaire vestiging aldaar tot stand te brengen.

— Van Macasser schrijft men ons, d.d. 17 Junij:

Z. M. stoomboot *Amsterdam*, die, op den 3den Junij, van hier naar de expeditie op Flores vertrokken was, keerde heden middag hier ter reede terug. Wat de resultaten van den togt betreft, kan op dit oogenblik nog niet medegedeeld worden. *Jav. Bode.*

PALEMBANG. — De handel was op de hoofdplaats, gedurende de maand Mei, niet zeer levendig.

De prijs der rijst was aanmerkelijk gedaald. De witte rijst kostte ƒ5 :— à ƒ5½ — en de zwarte rijst ƒ3 :— à ƒ3¾ :— den picol.

Uit de binnenlanden werden aangevoerd:

5404 picols rijst; 3851 picols padi; 805 picols kapas; 42 picols getah karet; 44 picols getah pertja; 19½ thail stofgoud.

Het zoutdebiet bedroeg in die maand 47½ kojang. Aan inkomende en uitgaande regten werd ontvangen eene som van ƒ3,962:89. De berigten uit de beneden divisien waren gunstig.

Op de meeste plaatsen in die divisien was de rijstoogst afgeloopen. Met uitzondering van enkele streken, waar de padi gedeeltelijk door den hoogen waterstand geleden had, was de uitslag van den oogst zeer gunstig.

De bevolking houdt zich nog bezig met het planten van kapaszaad.

Eenig slecht volk, dat zich in de Kikim had verzameld, is door eenige pradjoerits achtervolgd en heeft zich aan de bevelen van het bestuur onderworpen.

RIOUW. — Het weder was hier, gedurende de maand Mei, zeer drukkend; slechts van tijd tot tijd viel er een weinig regen.

Volgens berigten van Lingga hield de sulthan zich daar bezig met het doen aanleggen van gambiertuinen door Chinezen. Op deszelfs verzoek zijn Z. H. zaden van verschillende katoensoorten gezonden.

De marktprijzen waren, onder ulto. Mei, als volgt

gambier (1e soort)	per	picol	2:75	Sp. mat.
id. (2e „	„	„	2:35	„ „
peper, wit, „	„	„	12:35	„ „
id. zwarte,	„	„	6:85	
rijst	„	„	5:60	
varkensvleesch (levend)			18½	reaal.

WESTER AFDEELING VAN BORNEO. — De berigten over de maand Mei behelzen het volgende:

Te Pamangkat heeft de padi eenige dagen veel te lijden gehad van den wind en regen, zoodat dezelve op verscheidene plaatsen is ter nedergeslagen. De schade moet echter niet groot zijn.

Het suikerriet in den Gouvernements tuin staat zeer gunstig.

Te Seminis is, bij wijze van proef, een kapastuin aangelegd.

Het afgewerkte gedeelte van den weg tusschen Sambas en Seminis bedraagt, van uit de eerste plaats 4240 en van Seminis 4600 Ned. ellen. Door de vele regens is et werk weinig gevorderd.

In de afdeeling Montrado heeft men in de meeste mijnen een aanvang gemaakt met het goudligten.

De door het slechte weder vernielde bruggen, zamengesteld uit wildhout, zijn door ijzerhouten vervangen.

Te Taman en Kajan, afdeeling Sintang, is de rijstoogst zeer gunstig uitgevallen; voor den picol rijst wordt ƒ 4·60 à ƒ 5:— betaald.

In de afdeeling Landak en Tajan legt men zich meer en meer toe op den aankap van hout. In Tajan beginnen de Chinezen werk te maken van den tuinbouw. Men schat de te veld staande kriebangs op ruim 2000 picols. De rijst kost daar ƒ 5:— den picol.

Langs het zeestrand van de afdeeling Mampawa tot Poko-Klapa is men druk bezig met de rijstvelden gereed te maken voor een nieuwen aanplant. Het plantsoen staat goed.

Van het gezaaide katoenzaad komt het Egyptisch en Boyds Prolific alleen op, doch niet meer dan 30 pCt.

De genoemde proefaanplant met indigo staat schraal; daarentegen staan de koffijplantjes zeer goed.

(*Jav. Court.*)

Terstond daarop trad de vreemdeling binnen. Hij was van een korte ineengedrongen gestalte, met een groot hoofd dat met een bos roodbruine haren, die de beste kapper niet zou hebben kunnen ontwarren, bedekt was. Zijn gelaat had eene onbeschrijfbare uitdrukking van list en stoutmoedigheid, terwijl zijne levendige bruine oogen, die ten halve onder een paar dikke en ruige wenkbraauwen verborgen waren, overal rondzwierven. Hij was gekleed met een wijde witte broek en een blaauw hemd; een geteerden zeildoeken hoed had hij nevens zich op den grond gelegd.

Op de vraag van Malter wat hij te zeggen had, antwoordde hij, dat hij verzocht om mijnheer alleen te spreken.

De houding en het geheele gedrag van den kerel kwamen Malter tamelijk verdacht voor, doch een blik werpende op een paar naast hem hangende pistolen, wenkte hij Darrer zich te verwijderen.

Zoodra deze was weggegaan, sloot de vreemdeling — voor het oogenblik weten wij hem niet anders te noemen — de deur achter zich toe, en ging vervolgens regtstreeks op Malter aan, die niet wist wat hij van deze vrijpostigheid denken moest, en, ten einde op alles te zijn voorbereid, een zijner pistolen had gegrepen.

„Ha! ha! mijnheer," schertste de vreemde, „wat denkt ge wel van mij. Ik heb niets tegen je in 't zin, integendeel, ik kom je vragen of ge lust hebt om 10,000 gulden binnen te palmen."

Malter zag hem aan alsof hij dacht dat het hem in 't hoofd scheelde, doch daar niets dit gevoelen bevestigde, vroeg hij ongeloovig:

„En hoe zou ik dat kunnen doen?"

„Dat zal ik je eens gaan uitleggen, mijnheer," antwoordde de vreemde. „Je moet dan weten dat ik tot de bende behoor van Roode Jack, daar je zeker wel van hebt hooren spreken." — De lezer moet weten dat Roode Jack het hoofd was van eene bende stoutmoedige knapen, die den smokkelhandel op de Schelde op groote schaal dreven, en in meer dan ééne ontmoeting met de surveillerende ambtenaren blijken hadden gegeven van hunne stoutmoedigheid. — „Verleden week hebben we een grooten voorraad van zijde en kanten overgebragt, en morgen avond gaat het er ook weder op los, maar daar mij dat leven vol moeite en gevaren begint te vervelen en ik er toch wel nooit rijk bij zal worden, wil ik je alles gaan vertellen, op voorwaarde dat ge mij, als de zaak goed afloopt, 1000 gulden geeft, dat ge gemakkelijk doen kunt, want er is voor meer dan 50,000 gulden aan waarde. Je moet nou maar kiezen of deelen, want ik heb nog maar een uur of daaromstreeks tijd om je alles uit een te leggen."

„Maar weet gij wel, dat gij nu in mijne magt zijt, en ik, zonder iets te geven, u wel kan dwingen mij alles te zeggen," zeide Malter, wien de onbeschaamdheid van den kerel begon te vervelen.

„Dat weet ik altemaal wel," was het antwoord, „maar als ik over een paar uren niet terug ben, krijgen de makkers er de lucht van beet dat er iets met mij is voorgevallen, en dan leggen al je mooije plannen in duigen."

Malter zag wel in dat de vent waarheid sprak, en beproefde nu om het met een zoet lijntje aan te leggen, nog altijd hopende dat hij voor een honderd gulden of zoo de zaak wel zoude te weten komen. Voor ditmaal had hij echter misgerekend. Noch goede woorden, noch bedreigingen, noch zeven glazen rum — dat anders een goed spraakwater is — konden hem bewegen om iets van zijn eisch te laten vallen en het was niet voor hij een door Malter geteekend bewijs, dat hij 1000 gulden zoude ontvangen als alles wel afliep, in den zak had, dat hij tot spreken overging.

Malter moest zich den volgenden nacht om tien uren bij eene tegen over het dorp Waarde liggende zandplaat bevinden. Dat punt was aangewezen als verwisselingplaats voor de sluikwaren, die met een knods — een open vaartuig van circa 30 à 40 ton — zouden worden aangevoerd om daar, in een met 6 personen bemande sloep, waarvan hij stuurman was, te worden overgeladen. Zoodra de knods zich verwijderd had zoude hij de sloep aan den grond sturen, als wanneer men overvloedig gelegenheid zoude hebben om dezelve te bemagtigen. Voorts raadde hij Malter aan om enkel van sloepen gebruik te maken, die, — hoewel het morgen donkere maan was — veel minder konden bespeurd worden dan zulk een betrekkelijk groot vaartuig als *de Zeemeeuw.* „En nu, heerschap," voegde hij er bij, „moet ik je verlaten, maar vooraf wil ik nog een glas op het gelukken onzer onderneming drinken."

En na een grooten roemer te hebben binnengeslagen, begaf hij zich, gevolgd door Malter, naar boven, klom in zijne op zijde van *de Zeemeeuw* bevestigde sloep, en was weldra in den stikdonkeren nacht verdwenen.

Tien minuten daarna was ook het recherche-vaartuig weder in beweging, en voor dat een half uur verloopen was, lag men in de haven van Bath ten anker, waar Malter, die in de beste luim van de wereld was geraakt door het voornitzigt van een goede som gelds te winnen en daarmede het toppunt zijner wenschen — de hem zoo innig genegene Emilie — te verkrijgen, zich dadelijk aan land liet zetten, om met de daar gestationneerde ambtenaren eenige zaken af te doen, en den aan Vrouw Dirksen geadresseerden brief eigenhandig op den post te werpen.

(*Wordt vervolgd.*)

ENGELAND.

— Dezer dagen heeft te Manchester een banket plaats gehad, ter eere van sir James Brooke, radjah van Sarawak, die zich thans hier te lande bevindt en de publieke opinie tracht te winnen voor het doel, waarnaar hij reeds lang gestreefd heeft: Engelands beschermheerschap over het door hem bestuurde gebied, waarbij echter ook nog andere oogmerken in het spel komen. De door hem bij gelegenheid van dit banket gehouden redevoering, waaraan herhaaldelijk levendige bijvalsbetuigingen ten deel vielen, is in vele opzigten te merkwaardig, om daarvan te dezer plaatse niet de voornaamste punten op te geven. Hij begon met de aandacht te vestigen op den Oosterschen Archipel uit een staatkundig en commercieel oogpunt, en dat voor Engelands belangen aldaar veel te winnen valt, zonder gevaar en zonder groote kosten, indien het die belangen tijdig begrijpt: doch dat van den anderen kant die voordeelen verloren gaan, indien nog langer verwaarloozing en onverschilligheid de regering van handelen terughouden. Dit zou te meer te bejammeren zijn, *omdat hij zich vast overtuigd houdt dat de natie, die den afstand van het schoone Java, als een gevolg van onkunde, thans betreurt, later ook zal inzien, wat het aan de Noordwestkust van Borneo verloren zal hebben, en alsdan, maar te vergeefs, vurigljk de gelegenheid zou terug wenschen, waarvan eene verkeerde staatkunde geen partij heeft weten te trekken.* Laat het, dus zeide de redenaar onder anderen, ten deze niet zoo gaan. Vele eischen spreken hier gebiedend: die der staatkunde en des handels niet alleen, maar ook die der regtvaardigheid en menschelijkheid. De vraag is eenvoudig deze: zal Sarawak voortaan door Engeland ondersteund worden of aan zich zelf overgelaten, zoo als thans plaats heeft. Meer dan 15 jaren wacht ik deze vraag in bevredigenden zin beantwoord te zien, waarlijk eene beproeving harder dan ongelukken! Dat Sarawak niet langer in dien onzekeren toestand kan blijven, is zeker, reeds al te lang is het door Engeland verlaten, niettegenstaande alle Engelschen die er zich nedergezet hebben, nog immer hunne hoop op Engeland gevestigd hielden. Thans kan en mag het om niets anders te doen zijn dan om waarheid. Wij moeten weten of wij vreemdelingen voor Engeland zijn dan niet. Waarheid, niets dan de naakte waarheid, dit is het wat wij mooten weten.

Hierna kwam de redenaar neder op zijn eigen lotgevallen met betrekking tot Sarawak. Ik was 20 jaren jonger, en 40 jaren ligter van hart — dus sprak hij — toen ik Engeland verliet om mij naar Borneo te begeven. Omstandigheden, die eer uit een roman dan uit het werkelijke leven schijnen geput te zijn, maakten mij tot beheerscher van Sarawak. Rondom mij zag ik roof, moord en regeringloosheid, de zwakke werd verdrukt door den sterke. Veiligheid van eigendom of leven bestond er niet, eene regering was er niet, de handel was er vernietigd. Ik stelde alles in het werk om er de orde eenigermate te herstellen en aan de euveldaden een einde te maken, toen de admiraal Sir Henry Keppel, die op dezen oogenblik hier in de zaal tegenwoordig is, mij uit gevoel van pligt de hulp verleende, welke ik zoo zeer noodig had. Uit dien hoofde is hij de weldoener van Sarawak geworden. Dit was de eerste acte van het drama. Sarawak nam, na verloop van eenigen tijd, in voorspoed toe. Sir Thomas Cochrane kwam aan het hoofd van een eskader aan de kust, ten einde gehoorzaamheid in te boezemen. Het goede heeft eene toovermagt over het kwaad. Jaar op jaar werden de maritime expeditiën hervat, en zij werden in Engeland hoogelijk goedgekeurd. Engeland was in Sarawak geëerbiedigd en tevens gevreesd. Middelerwijl was ik een openbaar ambtenaar geworden en hielp de beoogde maatregelen met alle kracht uitvoeren, — want kon ik denken, dat dit alles slechts kort zou duren, dat ik door dit alles misleid zou worden? Na verder vele betrekkingen met Engeland aangeknoopt te hebben, kwam ik hier zelf. De eerste minister dankte mij uit naam der regering, voor de bewezene diensten. Ik ontving talrijke eerbewijzen; ik werd benoemd tot commissaris bij de inlandsche prinsen en tot gouverneur over de nieuwe kolonie van Laboan, en vier maanden later, eer ik deze kusten op nieuw verliet, had ik vast besloten om de staatkunde, onder zulke gunstige voorteekenen begonnen, krachtig voort te zetten, en het overwigt en den invloed van Engeland te handhaven op de noordwestkust van Borneo. Als gebieder van Sarawak was ik tot eene gewigtige betrekking onder de kroon benoemd geworden. De ministers hebben mijn bezit van dat land verdedigd; zij hebben het regt der natie tot het vestigen eener nederzetting op het vasteland van Borneo volgehouden, en zij hebben het voornemen aan den dag gelegd, om ten gunste van de betrekkingen, die ik had aangeknoopt, ten gunste van den staat dien ik had gevestigd, tusschenbeide te zullen komen. Ik verliet mij daarop ten volle; Engelsche zendelingen, Engelsche onderdanen verlieten zich daarop; twijfel zou onwaardig geweest zijn. Britsche handelaren werden aangemoedigd tot het aanknoopen van betrekkingen; zij waagden hun leven en hunne bezittingen in het land, vertrouwende op Engelands ondersteuning. Ik vraag nu na dit alles, of de zaak zoo kan blijven? Kan Sarawak aan zich zelf worden overgelaten, zonder dat de goede trouw geschonden wordt? Kunnen Britsche onderdanen verloochend, misschien aan den dood overgegeven, en zeker althans ten gronde gerigt worden? Zulk eene handelwijze zou een vlek werpen op de goede trouw onzer natie. Het is reeds te veel dat Brittannie's belangen zoo lang verwaarloosd zijn en dat de nieuwe kolonie, wier welvaart afhing van de krachtige ondersteuning van het moederland, zoo goed als op nieuw begonnen moet worden.

De voordeelen besprekende, die Sarawak meer onmiddelijk aan Engeland kan aanbieden, zeide sir James Brooke o. a.: laat ons ten opzigte van zijne geografische ligging, een blik werpen op de kaart. Aan de eene zijde liggen onze uitgebreide bezittingen in Indië en Australie, en aan de andere zijde, het nog veel uitgebreider Chinesche rijk. Tusschen beide ligt de Oostersche Archipel, met zijne duizend eilanden, uit een staatkundig oogpunt zoo belangrijk, omdat hij de sleutel is van China en de vereenigingsplaats der twee Oceanen. Het ligt dus voor de hand dat eene nederzetting aldaar te eeniger tijd zal kunnen voorzien in de al meer en meer toenemende behoefte onzer stoom-communicatie. Sarawak biedt een geschikt punt aan op de Zuidkust der Chinesche zee, dat zoo gewigtig is voor de scheepvaart en de telegrafische gemeenschap. Laat iemand eens nagaan wat Engeland verliezen zou, indien dat punt later in handen kwam eener vreemde mogendheid. Sarawak heeft eene bevolking, die haren eerbied voor een geregeld bestuur reeds aan den dag gelegd heeft; Europeanen en inboorlingen hebben sedert 20 jaren aldaar in vrede en vriendschap met elkander geleefd. Het heeft een vruchtbaren bodem, geschikt voor de teelt van vele tropische producten. Het is rijk in mineraliën, en het rijkste in de meest te waarderen van alle mineraliën — steenkolen; terwijl zijn handel zal toenemen met de ontwikkeling zijner hulpbronnen.

Eene staatkundige positie, een toenemende handel, de ontwikkeling van een der schoonste deelen van den aardbol en een groote voorraad van steenkolen, dit alles zijn de voordeelen die Sarawak voor altijd aanbiedt voor een geringe ondersteuning. Een minister die dit aanbod niet aanneemt, is geen staatsman. Gaarne zoude ik ter bevordering en belangen van mijn land en van Sarawak, dit laatste met toestemming der inwoners, aan de kroon in afstand aanbieden; doch daartegen zijn eenige bezwaren. Het voorstel dat ik gedaan heb, bestaat dus, als grondslag van onderhandeling, daarin: *dat Engeland een beschermheerschap zal waarborgen, en dat het ten aanzien van Sarawak zal zijn als een openbaren schuldeischer, met bepaling, dat het op zekere voorwaarden het land in bezit kan nemen, wanneer zijne belangen dit vorderen.* Dit voorstel komt mij voor alle voordeelen van bezit in zich te vereenigen, zonder de nadeelen daaraan verbonden. Op die wijze kan het tegenwoordige bestuur, dat doelmatig is voor de bevolking en waarin zij zelve een ruim aandeel heeft, in stand blijven, terwijl daadzakelijk het bezit aan de kroon zou verblijven.

De *Manchester Guardian* is zeer met het plan ingenomen en beveelt het aan als allezins der overweging waardig.

De *Manchester Examiner and Times*, die ook aanleiding vindt over sir James Brooke te spreken, zegt, dat hij zonder twijfel even goed de aandacht waardig is als generaal Walker, de voornaamste flibustier van den lateren tijd.

De *Times* vestigt, naar aanleiding van bovengenoemde rede, in een hoofdartikel de aandacht op den handel met China, die in vergelijking met hetgeen deze kan worden, thans zoo goed als niets beteekent. Het belang der nederzetting in de Straat Malacca, namelijk Pinang, Singapore en Malacca — zegt dat blad — is dan ook bereids door lord Bury onder de aandacht gebragt van het Lagerhuis in een der laatste zittingen. De leidende gedachte der redenaars, die bij deze gelegenheid het woord gevoerd hebben, scheen te zijn dat Singapore geheel en al aan het Indisch bestuur ontrokken, en onmiddelijk onder het koloniaal bewind behoort gebragt te worden. Singapore heeft niets te maken met Indie. Het voert een uitgebreider handel met China dan Indie. Het denkbeeld, dat aan de nederzetting, kolonie of hoe men het noemen wil, aldaar ten grondslag ligt, is een middenpunt te verkrijgen voor de Britsche magt in de Oostelijke zeeën. *Van dat punt kunnen de onophoudelijke kuiperijen der Hollanders, om ons geheel en al uit te sluiten van den Indischen Archipel, het best verijdeld worden.* Wanneer de straat van Malacca en de noordwestkust van Borneo in ons bezit zijn, kunnen wij, zoolang onze opperheerschappij ter zee blijft, veilig zijn ten opzigte van onze communicatie met China.

Hierbij kan nog gevoegd worden dat sommigen beweren dat sir James Brooke, Sarawak voor £ 40,000 of £ 50,000 aan Engeland wil verkoopen, en dat als een gevolg van de door hem uitgesprokene redevoering te Manchester besloten is eene petitie tot het Parlement te rigten, waarbij wordt aangedrongen op het treffen van schikkingen met sir James Brooke, betreffende den afstand van zijne regten in Sarawak en ter verzekering van het Engelsche overwigt in dat gebied. Deze petitie is reeds geteekend door den mayor van Manchester en verscheidene van de voornaamste handelaren en fabriekanten.

— De jeugdige koningin van Portugal, die te Berlijn door eene volmagt aan den koning is gehuwd, is op de reis naar haren echtgenoot hier aangekomen.— Zij is eene nabestaande van Prins Albert en zal naar Lissabon worden geëscorteerd door een sterk eskadron stoom-oorlogschepen, onder den schijn van eerbetoon, doch inderdaad ten einde eene vloot in het kanaal te krijgen op de minst opzien barende wijze, want, om de waarheid te zeggen, zijn de militaire en marine toebereidselen van het fransche Gouvernement dikwijls onrustbarend, hoewel het mij verheugt te kunnen verzekeren dat de betrekkingen tusschen de beide Gouvernementen zoo vriendschappelijk zijn als ooit te voren, niettegenstaande het aanhoudend blazen der pers. — De ontevredenheid wegens Bernards vrijspraak, is reeds geheel verdampt, hoofdzakelijk dewijl het Gouvernement aan de aanklagt van zamenzwering geen gevolg heeft gegeven.

FRANKRIJK.

Eene niet onbelangrijke zaak kwam dezer dagen voor het Tribunal de la Seine.

Na den vrede besloot het Russisch Gouvernement, om in Frankrijk verscheidene schepen te laten bouwen voor Ruslands marine, en maakte te dien einde een contract met de firma Collas & Co, scheepsbouwmeesters te Bordeaux, waarbij dezen op zich namen om een stoomfregat te bouwen van 450 paardenkracht voor ƒ 1.400.000.— een stoomkorvet van 300 paardenkracht voor ƒ 600.000.— en een stoomjacht voor des keizers eigen gebruik. Het bouwen der schepen zoude plaats hebben onder het toezigt van eenen Russischen zeeofficier en zouden de schepen met 1 Mei 1858 gereed zijn. — Voorschotten zouden worden uitbetaald naar gelang het werk zou vorderen.

Het korvet werd voltooid en geheel betaald: op het fregat werden ƒ 1.250.000 voorgeschoten en op het jacht ƒ 450.000. — In Januarij verkregen de Heeren Collas & Co van de bank van Frankrijk eene leening van ƒ 600.000 of 1.200,000 francs waarvoor die heeren als zekerheid stelden niet alleen hunne vordering op het Russische Gouvernement, maar ook de beide schepen die nog op stapel lagen. — De beide partijen kwamen overëen dat de Heer Arman, een ander scheepsbouwmeester te Bordeaux, de beide vaartuigen zou voltooijen als vertegenwoordiger van de bank, en dezelve niet zoude afgeven, voordat dat de vordering der Bank geheel zou zijn betaald, en op uitdrukkelijke authorisatie van den Chef van dat ligchaam.

Onder deze omstandigheden oordeelde het Russische gouvernement het noodig, om zich tot de regtbank te wenden, met het verzoek om de verklaring te geven dat, niettegenstaande de overëenkomst tusschen Collas & Co en de Bank, de beide schepen den eigendom waren van het Russische Gouvernement voor zoo verre het zelve daarop reeds had voorgeschoten, en dat, zoodra de vaartuigen voltooid waren en het Russische Gouvernement de prijs ten volle zou hebben afbetaald, dezelve geheel aan Rusland zouden toebehooren.

Het tribunal hoorde de debatten omtrent het onderwerp en besliste dat voor zooveel het Russische Gouvernement aanging de overëenkomst tusschen de Bank van Frankrijk en de Heeren Collas & Co van nul en geener waarde was.

— Het jongste werk van Proudhon: *De la justice dans la revolution et dans l'église* is door de regering in beslag genomen wegens schending van de openbare zedelijkheid, van den eerbied, aan de wetten verschuldigd, goedkeuring van feiten, bij de wet als misdaad erkend, enz. De oplaag van het werk was echter bij de inbeslagneming reeds bijna geheel uitverkocht. Het zou overigens op zich zelf reeds opmerkelijk genoeg zijn, zonder de inbeslagneming der regering, welke natuurlijk slechts strekt om de nieuwsgierigheid van vele lezers op te wekken, die daarin de stellingen van dien bekenden socialist op nieuw ontwikkeld kunnen zien.

— Alexandre Dumas is voornemens, in gezelschap van acht of tien personen met een jacht een togt te doen naar de Middellandsche Zee en vervolgens Griekenland, het vaderland van Homerus, Pausanias en Pericles, te bezoeken. De beschrijving die hij van deze reis in het licht denkt te geven, zal omtreeks 20 deelen beslaan, die niet meer dan 10 francs zullen kosten. Het jacht is door hem gekocht voor eene som van 18,000 francs, en daar het meer dan het dubbele waard is, zoo zegt men dat deze koop de beste zaak is, die hij sedert geruimen tijd gedaan heeft. In het laatst der maand Junij zal de reis door hem worden aan gevangen.

— Het instructieschip *Suffren*, is het tooneel van een groot ongeluk geweest. Men oefende zich namelijk in het schieten met grof geschut, toen een der stukken sprong; tien oorlogsmatrozen werden daardoor gedood en vijftien andere gewond.

— De bemanning van het schip *Marie Caroline* is op de westkust van Madagaskar door de inboorlingen vermoord Men verneemt daaromtrent het volgende, aan het *Journal du Commerce* te Réunion medegedeeld door den heer Sumete, een Fransch kolonist, die de wijk heeft genomen naar St. Augustijn, om aan de vervolgingen van Vinang, opperhoofd van den stam Mena-Bé, te ontsnappen. De kapitein was met een scheepjongen aan wal gegaan, om den koning het gebruikelijke geschenk aan te bieden en tevens mede te deelen, dat zijne komst ten doel had, om over den afstand van aangeworven manschappen te onderhandelen. In het eerst toonde Vinang zich welgezind, tot hij eindelijk den tienden dag besloot het plan, hetwelke hem al terstond voor den geest had gestaan, in werking te brengen. Om daarmede eenen aanvang te maken, liet hij voor eerst den scheepsjongen neêrschieten. Om nu ook de overige manschappen te kunnen treffen, ten einde zich van het schip meester te maken, zond hij er vijftien soldaten naar toe, die zich onder voorwendsel, dat zij tot de aangeworven manschappen behoorden, in eene soort van baar kas naar het schip lieten brengen en twee Fransche overloopers, Adolphe en Jacques, als tolken bij zich hadden, terwijl men te land nog verdere maatregelen nam, om de bemanning van het schip geen kwaad vermoeden te doen krijgen. In weerwil van die voorzorg gebeurde dit toch; althans de tweede stuurman aan boord gaf niet alleen zijne verwondering te kennen, over de onverwachte aankomst van zulk eene talrijke manschap, maar vroeg zelfs bepaald, wat zij bij het schip te doen hadden en waar de kapitein was. Jacques gaf hierop ten antwoord, dat de kapitein hem weldra met de sloep, in gezelschap van nog eenige andere manschappen zou volgen, en dat zij door hem maar vooruit waren gezonden, om den bedongen prijs der vijftien aangeworvenen in ontvangst te nemen. De officieren vonden hier geen bezwaar in, en de tweede stuurman haalde tot die afrekening ook werkelijk het bedongen stuk lijnwaad voor den dag, toen bij, gereed staande, om daarvan ieder zijn bescheiden deel te geven, door den aanvoerder van het complot werd doodgeschoten. Hierop volgde de algemeene aanval op de matrozen, terwijl er twee in het want ontsnapten, en twee anderen in het water sprongen, waarvan de een verdronk en de andere ongeveer vier mijlen verder zwaar gekwetst bij de kust is komen aandrijven. Na de overigen van kant te hebben gemaakt, hielden de roovers het vaartuig zoo lang op stroom als bij het lage getij noodig was, doch naauwelijks zagen zij kans om het binnen te brengen, of de aan den moord ontsnapte matrozen werden gedwongen hiertoe behulpzaam te zijn, en toe te zien, hoe het schip later op Soua-Rano-rivier werd uitgeplunderd en verbrand. Dat deze manschappen thans onder die wilden aan de grootste ellende ter prooi zijn, is wel na te gaan. De prinses Narouva en haar zoon doen evenwel wat zij kunnen om hen gerust te stellen, en naar men kan opmaken, bestaat bij deze vorstin ook het voornemen, om hen ongemerkt te laten ontsnappen.

DUITSCHLAND.

— Te Waldheim in Saksen heeft zich het zeldzaam geval opgedaan, dat een gevangene ontslagen is, na niet minder dan eene halve eeuw gekerkerd te zijn geweest. Na vijftig jaren geleden, werd namelijk een inwoner van Leutersdorf als hoofd eener beruchte rooversbende tot levenslange opsluiting veroordeeld, en ontving nu onlangs pardon, waarna hij, met 200 daalders, welke hij door zijnen arbeid in de gevangenis had overgewonnen, in goeden welstand naar zijne geboorteplaats terugkeerde.

— In Beijeren heeft men den 24sten dezer, in het bergachtige gedeelte eenen schok van aardbeving waargenomen, die met een hevig gedruisch gepaard ging.

— Uit Praag wordt een treffend ongeluk gemeld. Een bemiddeld koopman aldaar, wiens vrouw krankzinnig was geworden, zag zich genoodzaakt haar naar het krankzinnigen gesticht te brengen. Toen hij daartoe wilde overgaan, werd hij zelf door eene vlaag van krankzinnigheid aangetast. Zijne schoonzuster, niet wetende welke ramp hem getroffen had, kwam den volgenden dag bij hem en klaagde over eene ligte ongesteldheid, waarop hij haar een poeder gaf, waarvan hij insgelijks eene groote hoeveelheid nam. Nauwelijks hadden beide dit ingeslikt, of zij vielen op den grond. De koopman was weldra een lijk; terwijl er voor zijne schoonzuster weinig hoop is op levensbehoud. Het bleek dat het poeder niets anders was dan strychnine.

— De Fransche boekhandelaars bezigen thans een zeer eenvoudig middel, om den nadruk ook in die Duitsche staten te verhinderen, met welke geen zoogenaamde letterkundige overeenkomst is gesloten. Zij laten namelijk eenen Duitschen boekhandelaar in staten, met welke zoodanig verdrag bestaat, b. v. in Saksen, het eigendomsregt voor den druk in Duitschland verwerven. Deze maakt een nadruk, of liever, hij laat zich de Parijsche editie, in welke zijne firma naast die van den eigenlijken uitgever prijkt, toezenden. Op zoodanig werk is nu in de overige Duitsche staten het verbod van nadruk van toepassing. Dit middel wordt thans door Michel Levy te Parijs voor de uitgave van Guizot's *Memoires* met goed gevolg aangewend.

— Den 24sten April 's namiddags twee ure, ontstond in het stadje Frankenstein brand, die zoo snel toenam, dat schier de geheele plaats een half uur later in lichtelaaije vlam stond; want een sterke noordenwind dreef het vuur in eene schuinsche rigting over de huizen. Het posthuis is behouden gebleven, ook het gebouw van de justitie, de kerken en de gevangenis. Van alle kanten snelde hulp toe en er was water voorhanden, maar de gloed was zoo sterk, dat iedere poging tot blusschen onmogelijk werd. Men kon de naauwe straten weldra niet meer passeren. De inwoners hebben slechts weinig kunnen redden. Dit spoedig toonemen van den brand, vooral in naauwe en daarbij lange straten, kostte aan vele menschen het leven. In eene dier straten, de zoogenaamde Badegasse, waren de uitgangen onverhoeds door de vlam afgesneden, zoodat niemand er uit kon. Op dit oogenblik riep de eigenaar van het voormalige stadhuis, nu eene particuliere woning, de menschen van de straat in zijn huis, dat zoo hij meende, veilig was. Doch de dikke muren en gewelven van het oude gebouw waren niet bestand tegen den vuurgloed; de vlammen bereikten deuren en vensters, stortten de gewelven in en begroeven een aantal ongelukkigen onder het gloeijende puin. Toen het vuur uitgewoed had, moesten de arbeider born voor been, schedel voor schedel uit de heete puinhoopen hakken. Door de naauwe opening van een kelder werden nog even in tijds dertig menschen met de grootste moeite gered. Ten vijf ure des namiddags geraakte ook het naburige dorp Zadel in brand, waar in korten tijd 60 bezittingen in de asch gelegd werden. Ook hier gingen drie menschenlevens verloren. In de stad waren tot den 27sten drie en twintig dooden opgegeven; men verwacht echter nog meer opgaven. De brand begon in het huis van een voerman, die van huis was, en wiens kinderen, zoo men zegt kort te voren met lucifers gespeeld hadden.

NOORWEGEN.

— In den nacht van 13 April is te Christiania mede een hevige brand uitgebarsten, waarvan de bijzonderheden, op het volgende nederkomen. Het eerste brandgeroep werd des nachts omstreeks 1 ure vernomen. Naauwelijks hadden de kanonschoten aan de ingezetenen het alarmsein gegeven, en was men op weg om de spuiten te gaan halen, of het bleek, dat in de wijken, ingesloten door de Kirke-, de Prindsen- en Droningensgade, onderscheidene gebouwen reeds in volle vlam stonden, terwijl de brand daar zoo snel en hevig voortging, dat er na vijf uren van dit gedeelte der stad slechts eenige rookende puinhoopen waren overgebleven. Hierop sloeg de brand naar twee belendende wijken over, waar het in de eene langs de Skippergade mogt gelukken, de vlammen meester te worden, terwijl de andere wijk, tusschen de Kirsten-, Kongens-, Prindsens- en Oostergade gelegen, grootendeels in de asch werd gelegd. Eerst tegen 1 ure in den namiddag was alles gebluscht. Drie in het schoonste gedeelte der stad gelegen wijken zijn eene prooi der vlammen geworden, en slechts op enkele uitzonderingen na, zijn al de daarin aangetaste huizen tot den grond toe afgebrand. Een persoon van de brandweer is daarbij omgekomen; een élève der militaire akademie wordt nog vermist; vijf andere personen hebben deels zware, deels ligte wonden bekomen. De 900 menschen, die in eerste oogenblikken niet onder dak konden komen, zijn thans door de overige ingezetenen bereidwillig in huis genomen. Behalve het gebouw der Bank en dat van de Zee-assurantie-maatschappij zijn o. a. ook de hotels Scandinavie en Prins Karel afgebrand. Men begroot de schade, die de verschillende brandassurantie-maatschappijen gezamenlijk zullen lijden, op 350,000 speciedaalders, welk bedrag zeker nog veel hooger zou zijn geklommen, indien de studenten en officieren, door hunne hoogst verdienstelijke medewerking tot de handhaving der goede orde, niet zeer veel hadden toegebragt tot eene spoedige blussching. Het verlies, veroorzaakt door vernieling of beschadiging van koopmansgoederen wordt op 6 à 700,000 speciedaalders geschat.

Even als Christiania is ook de stad Moss door eenen, naar evenredigheid niet minder fellen brand geteisterd. Volgens berigt van den burgemeester aldaar aan het departement van binnenlandsche zaken, zijn van den 15 dezer, des avonds ten 9½, tot den volgenden morgen tegen 6 ure, vijftig huizen tot eene gezamenlijke waarde van ongeveer 100.000 speciedaalders door het vuur vernield. Ook de kerk, het raadhuis en andere openbare gebouwen zijn daarbij eene prooi der vlammen geworden. Thans wordt per telegraaf uit Sarpsborg gemeld, dat ook aldaar en wel den 16den des nachts twee graanmagazijnen en andere tot de *Helslund-b. sg* behoorende gebouwen door eenen brand vernield zijn.

BRITSCH INDIE.

Het overzigt over de laatste berigten geeft geene geruststelling. — Het schijnt dat onze troepen niet geschikt zijn voor het werk dat hun is opgedragen, en niet in staat zijn tot de vlugge marschen, waardoor zich de opstandelingen onderscheiden. — De hitte van het jaargetijde doet zich ook op eene verontrustende wijze gevoelen; vooral waar de onzen eene nederlaag ondervinden, kunnen zij nog minder den druk van klimaat en vermoeijenis wederstaan dan waar de goede uitslag hunner ondernemingen hen met de daarop natuurlijk volgende geestdrift bezielt. — Dezelfde zorgeloosheid en hetzelfde verzuim van de allergewoonste voorzorgen, die kolonel Hope het leven kostte, hebben ook Generaal Penny doen vallen. — Evenzoo de dappere Sir William Peel, nadat hij door alle gevaren had heengeworsteld, als ware hij onkwetsbaar, wordt te Cawnpore door de kinderziekte weggeraapt, op den oogenblik dat hij gereed is, om zich weder aan boord van zijn schip te begeven.

De *Friend of India* geeft het volgende aangaande de laatste krijgsbewegingen tegen de rebellen.

„De laatste berigten vloeiden over van de bijzonderheden van tal van overwinningen en toch laat de voortgang onzer wapenfeiten geenen aangenamen indruk na. — Onze colonnes trekken door de provincien als stoomschepen door het water. Zij onderdrukken alleen tegenstand, voor een oogenblik blijft het kenmerk van hunne doortogt zigtbaar als het kielwater achter het vaartuig, doch weldra is elk spoor van hun tijdelijk aanwezen uitgewischt, en alles is weder zoo als het vroeger was. — Veel aangenamer zou het ons zijn als wij in een paar districten de rust voor goed zagen hersteld en buiten gevaar van vernieuwde verwikkelingen. Het wordt vervelend, al ware het alleen omdat men zoo weinig kan zien wat er gedaan is. — Tot dat den rebellen de laatste hoop zal zijn afgesneden, ken men van onze zijde op geene rust en orde hopen, en daar is geen Europeaan is staat te zeggen hoe na bij wanhoop de rebellen zijn. — Eene algemeene onderwerping *kan* nabij zijn, maar zal geen plaats vinden voor de vijand de overtuiging heeft, dat bij op alle punten reddeloos is geslagen.

Latere berigten van Rohilkhund kennen Generaal Jones een belangrijk deel toe in de inname van Bareilly. Zijne colonne bereikte de stad op den 6den en nam de brug en eene geheele wijk der stad na een gevecht dat drie uren aanhield; en hier verschansten zij zich tot de aankomst van den opperbevelhebber. — Zijne Excellentie kwam den 5den voor de stad aan de tegen overgestelde zijde, waar hij op Khan Bahadoors magt stuitte, die zich voor een brug over de Nikottea had gelegerd. — Het zwaar geschut noodzaakte hen die positie te verlaten en den 7den was de geheele stad in onze handen. Wij hebben nog geene opgaven van wat ons deze overwinning heeft gekost, doch het schijnt dat het 60ste regiment scherpschutters benevens de Mooltan en Afghan cavallerie het meest hebben geleden. Prins Feroze Khan Ashahzada zou, naar luid der berigten, gesneuveld zijn, doch de massa der opstandelingen ontsnapte, waarschijnlijk in de rigting van Mahomdee.

Den 9den werd de brigadegeneraal Jones afgezonden om Shahjehanpore te ontzetten — Dienzelfden dag deden de muitelingen eenen vergeefschen aanval op de gevangenis, waar zich de onzen hadden verschanst en den 11den werden zij door den brigadegeneraal Jones van uit de stad verdreven en nagezet. — Deze positien dus, die als den sleutel van geheel Rohilcund kunnen worden beschouwd, zijn geheel in ons bezit.

Het volgende waarop moet worden gelet, is, het vóórkomen van eenen inval der rebellen in het westen van Oude. — Een aanval van de zijde van Baraitch is mogelijk, en de Begum met haren paramour Mummookhan zijn met 12000 man geposteerd te Hamnugghur, vijfendertig mijlen ten noorden van Lucknow, waar zij den toevoer van alle levensbehoeften afsnijden en de stad onophoudelijk bedreigen, doch men gelooft niet dat zij tot eenen aanval zullen overgaan. — En als men het wel beschouwt zullen zij spoedig daartoe niet meer in de gelegenheid zijn: behalve de garnizoenen van Lucknow en Cawnpore zullen de Raje van Alloowala met 2000 seikhs, en luitenant Hill met duizend man cavallerie en infanterie te Lucknow zijn, ten einde de bestokers der nabuurschap die de afgelegene dorpen afloopen, te verjagen.

De colonne van Generaal Grant, die de streek langs de rivier zou schoonvegen, heeft niet veel uitgevoerd. De rebellen onder aanvoering van eenen man als Beni Madhub zijn te snel in hunne bewegingen dan dat zij iets zouden te vreezen hebben van troepen die, als de Engelsche, een last van bagage en ammunitie hebben medetesleepen. — Zij vechten niet, maar ontwijken de Europeanen zoo als men een dolle stier ontwijkt, terwijl zij vlak in hunne nabijheid blijven en overal plunderen. — Op den 10den was de colonne te Buxar, de plaats waar luitenant Delafosse met zijne elf manschappen, na den moord te Cawnpore, landde en zich door den vijand heensloeg. — Het fort Doondeakhera dat in die rigting was gelegen, werd verlaten gevonden en drie stukken, waarvan een 24 ponder houwitser, medegenomen: het fort werd door de ingenieurs vernield en de tempel, die door luitenant Delafosse was verdedigd geworden en waar het bloed van negen Europeanen had gestroomd, vloog in de lucht. — De moordenaars zijn nog niet gevat, doch eenige van medepligtigheid verdachtte zemindars zijn in verzekerde bewaring gesteld. — Jung Bahadoor gaat altijd voort met zich naar zijne gebergten terug te trekken en de laatste tijdingen van de Ghoorkas melden, dat zij te Bustee waren. — Vreemd genoeg, schijnen zij, niettegenstaande hunne enorme trein, alle aanvallen te zijn ontkomen.

In het westen heeft Sir Hugh Rose den vijand alweder eene nieuwe nederlaag bezorgd.— Mogt Tantia Topee, de Ranee van Jhansi, eindelijk in zijne handen vallen, dan zou dat een gepast besluit zijn op de verwonderlijke marsch waarbij Sir Hugh Rose, uitgaande van Bombay, geheel Indie in eene regte lijn heeft doorkruist, en gemiddeld elke vijftig mijlen afstands een gevecht heeft geleverd die bij *allen* heeft gewonnen. — Onzes inziens zijn zijne diensten niet in derzelver volle waarde erkend geworden. Onder al de aanvoerders in Indie is hij de eenigste die zijne troepen altijd ter overwinning aanvoerde.

Van Bahar is het nieuws zeer gering. — Kooer Singh is dood en zijne volgelingen op de vlugt, maar waarheen schijnt men niet te kunnen te weten komen. Naar men zegt, zijn een paar honderd de Saane overgetrokken, maar wij vernemen niets van de rooverijen etc. die het onvermijdelijk gevolg van zulk eene beweging zouden zijn. — Men zegt dat de bevolking van Bhojpore den oorlog hartelijk moede is, waarin hunne dienstpligtigheid aan Koversingh hen wikkelde.— Het district moet echter nog verder bezet worden.

Tijdingen van Nagpoere kunnen belangrijk worden of niet, naar gelang van omstandigheden. — Een groot Zemindaar te Chanda, aan de grenzen van Hyderabad, heeft gedurende den laatsten tijd Rohillas verzameld, met welke bij in openlijke opstand is uitgebroken en twee Europeanen van het telegraaf bureau heeft vermoord. Chanda zelf is eene plaats van gewigt, doch het blijkt niet of hij zich van het district heeft meester gemaakt. Eenige kavallerie is er op afgezonden, doch van de Madras zijde is hij zonder bedekking.

Wanneer wij aldus al het nieuws der week overzien, kunnen wij niet klagen over nederlaag of ongeluk, maar de vruchteloosheid van al wat gedaan werd en verkeerd magtsbetoon, geven eenen onaangenamen indruk die den Engelschman meer drukt dan eene nederlaag.

De veldtogt heeft nu reeds meer dan een jaar geduurd, en, hoewel duizenden en duizenden rebellen zijn gevallen, is ons verlies niet minder te schatten. In den heetsten tijd van het jaar begonnen, gedurende het regensaisoen voortgezet, hebben wij den krijg niet alleen gevoerd tegen geregelde en wel gedisciplineerde troepen, maar zelfs tegen de elementen die, het is niet te ontkennen, ons noodlottiger waren dan de gewapende vijanden die wij vonden in de verschillende volks stammen van Indostan. — De weinige maanden, gedurende welke de koude ons begunstigde, zijn wél besteed geworden en stad na stad viel voor de tegen haar afgezondene legers. — Maar toen die korte tijd was voorbijgegaan, vonden de rebellen gelegenheid zich weder te verzamelen en, in stilzwijgend bondgenootschap met de zon, nemen zij eene houding aan zoo dreigend als ooit. — De laatste nieuwsbladen melden ons van een complot dat te Hooshiapore werd ontdekt, om de officieren van het garnizoen te vermoorden.— De manschappen werden daar weder gewapend omdat alle oproerige geest was verdwenen, en hunnen diep gewortelden haat onder een eerbiedig uiterlijk verbergende, grijpen zij gretiglijk de gelegenheid te baat, hun verschaft door een al te spoedig weder gegeven vertrouwen. — In andere bladen lezen wij weder van het 70ste regiment inlandsche infanterie dat tegen de officieren een toon aannam, die maar al te zeer de kiem deed veronderstellen van eenen oproerigen geest die de eerste haar aangebodene gelegenheid zich zal ten nutte maken, om uittebreken op de wijze zoo als zij dat overal deed. — Deze voorbeelden en de geheimzinnige boodschappen die weder in omloop zijn, zijn genoeg om ons te doen zien hoe de geest is die heerscht onder onze getrouwe soldaten, de Sepoys.— De muitelingen krijgen nieuwen moed, wanneer een talrijker leger dan het hunne, zoo als in het geval van Jung Bahadoor, zich van hen laat uitjouwen en de Ghoorbad kunnen wij niet anders beschouwen dan als menschen, die onder eene oogenblikkelijke aandrift handelen; want na hetgeen zij gedaan hebben, kan men ze noch voor lafaards houden, noch hunne diensten gering achten. Voor onzen Nepaulschen bondgenoot, hebben de rampen des oorlogs even weinig verschrikkelijks als voor de Nana: de een neemt zich eene vrouw onder de dochteren van den Radja van Coorg, en tegelijkertijd eene wulpsche danseres van de Benares odalisken, terwijl de andere aan de zijde eener zwaargebouwde Zenana ten strijde gaat.— Wanner wij zonder eenig vooroordeel den geheelen staat van zaken overzien en den loop der gebeurtenissen daarbij in aanmerking nemen, dan is het duidelijk als het licht der zon, dat wij gedurende de laatste twee maanden slechts eenige weinige tijdelijke voordeelen hebben behaald, terwijl de rebellen meer dan ooit voorspoedig waren. — De geest die hen in 1857 tot oproer aanspoorde, is nu sterker nog dan toen, en wint in kracht bij gelegenheden zoo als de boven aangehaalde.

De *Friend of India* zegt zeer te regt: „ Wij hebben „overwonnen, gerust, onze vijanden zich laten verzamelen, „hen weder verslagen, en hen weder toegestaan zich te „hereenigen."

Een Generaal, Penny, is vermoord geworden: hij werd gevangen gemaakt, naakt aan een boom gebonden, als een schijf doorschoten en in stukken gehakt: en toch valt ons tal van gevangenen in handen, waarvan slechts eenige weinigen worden gehangen, terwijl de overigen voor eenige

aren, ja, soms slechts voor eenige maanden worden opgesloten, dan wel naar een land worden gezonden dat het hunne in allen deele verre overtreft. — Het denkbeeld van vergelding schijnt door de regters dier ellendigen, geheel te zijn ter zijde gesteld en schijnen zij bevreesd te zijn voor de ontvolking dezer landen.

Den 19den Mei werden de rebellen te Shajehonpore geslagen; dat is, eenige weinigen sneuvelden en de massa nestelde zich in eene andere positie, van waar zij voortgaan ons te bestoken en alle mogelijk kwaad te doen.

Natuurlijk komt de vraag bij ons op, waarom zij niet tot den laatsten man werden gedood, ten einde hen te beletten eenen oorlog voorttezetten die men het wil doen voorkomen dat wij in onze magt hebben te doen ophouden. Twaalf mijlen van Allahabat lagen 3000 man te loeren; 2000 man met vier stukken trokken door naar Etawa; de Koningin van Thansi was met eene sterke magt op eene andere plaats; Bareilly, Luchnow, Shahjehanporé en wat al meer plaatsen worden door de rebellen bedreigd; in de daad het geheele land is thans niet minder bedreigd dan op eenig ander verloopen tijdstip. Het vertrouwen op hun overwigt doet onze troepen het hoofd omhoog houden, zelfs onder de grootste vermoeijenissen en eens, ja, zal het land weder aan ons zijn; maar wanneer? Zal de zon in haren loop worden tegengehouden zoo als in de dagen van Mozes? of zullen de jaargetijden hunne opvolging veranderen? En dat toch schijnt noodig te zijn om ons weder in het ongestoord bezit van het land te stellen; want voor zooveel wij zien, kunnen de Engelschen in de vier maanden van het ons gunstige jaargetijde niet weder terug winnen, wat de rebellen op ons voor hebben in de overige acht maanden van het jaar.

KORT HANDELS OVERZIGT.

SOERABAYA 1 *Julij* 1858.

Invoeren. Gedurende de afgeloopene maand is de handel in stukgoederen zeer beperkt geweest.

Alleen voor *Hollandsche gebleekte en ongebleekte Lijnwaden* zijn de door de houders gevorderde hoogere prijzen ingewilligd. *Gebleekte hollandsche madapollams* zijn te noteren als volgt per 32 el. $^5/_4$ *f* 5.25 à *f* 5.50, $^6/_4$ *f* 6.25 à *f* 6.50, $^7/_4$ *f* 7 50 à *f* 7. 75, $^8/_4$ *f* 8 à *f* 8. 25; *ongebleekte dito* $^5/_4$ *f* 4.75 à *f* 5, $^6/_4$ *f* 6.30 à *f* 6.60, $^7/_4$ *f* 7.25 à *f* 7.50; *blaauw* $^6/_4$ *f* 7.25 à *f* 7.50; *Hollandsche witte drills* worden op *f* 9 75 genoteerd met goede vraag.

De overige artikelen van aanvoer zoo als *metalen*, *hollandsche provisien* en *dranken* met grooten voorraad in eene lustelooze stemming.

Boter bijna zonder voorraad *f* 14 à *f* 15.

Lijnolie *f* 17. met iets meerdere vraag.

Engelsch aardewerk met goeden voorraad doch coulant te plaatsen.

Uitvoeren. *Arak* tot lagere prijzen aangeboden, zonder omzet. *Koffij* met meerdere vraag en tot *f* 25 verkocht. Van *Suiker* zijn eenige partijtjes om dadelijk gescheept te worden tot *f* 15 à *f* 16 voor No. 16 verkocht.

Product van den Oogst van dit jaar wordt tot *f* 14½ á *f* 15 voor No. 16 aangeboden.

De prijzen van *rijst* hebben zich goed staande gehouden.

Witte wordt op *f* 145 à *f* 150, *Carga* op *f* 110. per k. genoteerd.

Bevrachtingen. Het Nederlandsche schip *Krimpenerwaard* werd bevracht à *f* 60, voor suiker, tabak en huiden en *f* 75 voor arak, en het Oldenburger schip *Johanna* à *f* 60 voor suiker en tabak, *f* 70 voor huiden en *f* 90 voor arak.

Wisselkoers. Papier op Nederland 6/m. dato à pari aangeboden.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

C. A. J. Wittich geb. Angenent. Z. Batavia 13 Junij. — A. M. C. Rochussen geb. Koch. D. Batavia 20 Junij. — E. A. Kam geb. Cambier. twee dochtertjes kort na de geboorte overleden. Amboina 14 April. — C. F. J. van Haren Noman geb. Jacometti. D. Nijmegen 1 Mei. — De echtgenoote van J. J. Scharff. Z. Batavia 11 Junij. — J. C. Helfrich geb. Couvreur. D. Willem I 16 Junij. — S. M. J. Schuit geb. Staal. D. Batavia 21 Junij. — M. Bedier de Prairie geb. Chaulan. Z. Cheribon 13 Junij. — J. Semster geb. Vroom. Z. Djocjacarta 9 Junij. — J. A. W. Stroo Westerman geb. Nolten. Z. Willem I. 16 Junij. — L. Lassinet geb. van den Engh. D. Samarang 22 Junij. — M. de Bruijn geb. Hamar de la Bréthonière. D. Soerabaya 26 Junij.

Getrouwd:

A. M. J. Kessler met A. S. C. Andoweg. Batavia 16 Junij. — J. C. G. S. van Kraaijenoord met W. C. van Ysseldijk. Batavia 16 Junij. — G. W. Hannaart met W. L. E. Arbegahn. Batavia 16 Junij. — A. De la Rambelje met H. H. Lunel. Batavia. 16 Junij. — C. W. H. Behouden met S. Martherus. Soerabaya 23 Junij.

Overleden:

Vrouwe Milborough C. van Hoboken van Rhoon Pendrecht en Baarland geb. Lange 41 j. Rotterdam 19 April. — C. A. M. Smit geb. de Koning 25 j. Hellevoetsluis 30 April. — R. Sutherland 83 j. Broek in Waterland 16 April.

VERTREKKENDE PERSONEN.

C. H. Jacobs, echtgenoot en familie. — Dr. Hartzfeld. — A. G. A. van den Bergh.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Van*
Junij.	27	Z. M.	Stoomschip Merapie.	Kapt. Luit. t/z. J. J. Westerouen v. Meteren.	Lassem.
„	—	Nederlandsche	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„	—	„	Little Tot.	Katjoong.	„
„	—	Z. M.	Stoomschip Rembang.	Lnt. t/z. 1 kl. C. J. G. Storm v. 's Gravesande.	Amboina.
„	27	Nederlandsche	Prins Hendrik.	W. P. de Jonge.	Batavia.
„	28	Nederl. Ind.	Stoomschip Koningin der Nederlanden.	E. Lewis.	„
„	—	„	Messenger ths. hernd. Almok Tasam.	Said Alie b. Achmat Alhabassij.	Singkawang.
„	—	Engelsche	Princes.	G. Sarjent.	Batavia.
„	29	Nederl. Ind.	Marsoek.	Sech Abdul Gawie Ettamimie.	Samarang.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Naar.*
Junij	27	Nederlandsche	Anna Paulowna.	W. Bek.	China.
„	—	Oldenburger	Johanna.	W. C. A. Jansen.	Amsterdam.
„	—	Nederl. Ind.	Klara.	Sahak.	Banjoewangie.
„	28	Nederlandsche	Maria Catharina.	H. C. de Bos.	Nederl. v. Panaroekan.
„	29	Hamburger	Elbe.	H. Muhlenroth.	Nederland.
„	—	Nederlandsche	Nederwaard.	D. Kwakkelstein.	„ v. Proboligo.
„	—	Nederl. Ind.	Al Rachmanie.	Hadjie Moht. Sediek.	Banjermassing.
„	—	„ „	L'Esperance.	J. F. Soute.	Balie.
„	30	Nederlaudsch	Clio.	J. O. Wijnmalen.	Nederland.
„	—	Nederl. Ind.	Madina.	Hadjie Moht. Sediek.	Pontianak v. Sumanap.
„	—	„ „	Zein.	Said Moht. bin Achmt. Balahbal.	Banjerm. „ „
„	—	Nederlandsche	Krimpenerwaard.	J. Speenhoff.	Ned. v. Sam. en Batavia.
„	—	Nedarl. Ind.	Stoomschip Kon. d. Nederlanden.	E. Lewis.	Sing. „ „ „ „
„	—	„ „	Venus.	Kerto.	Balie (badong).
„	—	„ „	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Zweedsche	Maria Charlotte.	Schmidt.	Falmouth.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Ystroom.	Hansen.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
Bremer	Horatio.	H. A. Holm.	Onbepaald.	P. Kervel & Co.
Oldenburger	Fannij Kirchner.	B. Block.	„	„ „ „ „
Nederlandsche	Sara Eleonora.	Schuijmer.	Reparatie.	Schimmelpenninck & Co.
„	Catharina Geertruda.	Masch.	Onbepaald.	„ „ „
„	Schoon Verbond.	Borchers.	„	„ „ „
„	Cornelis Houtman.	Rolman.	China.	„ „ „
„	Doggersbank.	P. Kerkhoven.	Onbepaald.	„ „ „
Nederlandsche	Pictura.	W. Vogel.	Onbekend.	B. Kopersmit & Co.
Nederlandsche	Gruda.	Lange.	In lading.	McMillan Marten & Co.
Engelsche	Sea Bird.	Stephenson.	Onbepaald.	Major Matzen & Co.
Nederlandsche	Witte Cornsz. de Wit.	Kruimel.	Nederland.	Ruyl Cramer & Co.

Aangekomen Passagiers.

Met het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren Schimmelpenninck, van den Broek, Mehlbaum, Broekman, Marten en echtg., F. van Ommen, Mevr. Obberhoff, Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. Ind. bark *Al Rachmanie*, 1 officier, en Z. M. troepen.— Met de Ned. bark *Clio*, 1 gegageerde militair.— Met het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, de heeren J. F. van Leeuwen, A. Thomas, J. A. MacLennan en R. Mehlbaum, Z. M. troepen en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; stoomschepen Madura, Gedeh, Merapie en Rembang; roeikanonneerboot N°. 14; de schepen Sea Bird, Fathal Moebarak, Cornelis Houtman, Alfulck, Doggersbank, Schoon Verbond en Princes; stoomschip Batavia; de barken Fatal Ma-in, Saijan Maskoor, Goansien, Fathal Kair, Johanna, Oosterling, Fannij Kirchner, Liemoijne, Horatio, Pictura, Al Rachmanie, Witte Corneliszoon de Witt, Schelde, Ystroom, Hing Goan en Prins Hendrik; de brikken Catharina Geertruida en Marsoek; de schoeners Hiatlie, Bientang Timor, Ardjoeno, Esther Helena, Pinang, Boesiri en Almok Tasan; de kotters Klara en Little Tot.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

24 Junij. De Nederl. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, van Soerabaya; de Nederl. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, van Soerabaya.

25 Junij. Het Nederl. schip *Bijenkorf*, gezagv. T. Vogelesang, van Probolingo.

VERTROKKEN.

25 Junij. De Nederl. Ind. kotter *Krabbe*, gezagv. Mardam, naar Soerabaya; de Nederl. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 26sten tot en met den 30sten Junij 1858.

AANVOER.

Van Batavia per het Nederl. schip *Catharina Geertruida*, gezagv. E. Mas, agenten Schimmelpenninck & Co.

54 collis dranken, 1 kist gedr. vruchten, 25 vaten spek, 15 kisten provisien, W. W. Cook & Co; 5 kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 13 stuks balken, D. Schuijmer; een volière; Dormaer; 3 kisten champagne, 5 dommekrachten en 15 collis koopmanschappen, McMillan Marten & Co; 34 collis koopmanschappen, diverse Chinezen.

Van Batavia per het Nederl. schip *Prins Hendrik*, gezagv. P. de Jong; agenten Schimmelpenninck & Co.

250 picols schuitjes tin, 194 kisten madapollams, 98 kelders lijn-olie en 1 kist zaden, Order.

Van Batavia per het stoomschip *Koningin der Nederlanden*, gezagv. E. Lewis, agenten Fraser Eaton & Co.

65 kisten lijnwaden, 1 kist vruchten en 6 kisten opium, Fraser Eaton & Co; 5 kisten manufacturen, 3 dito knoopen, J. F. van Leeuwen & Co; 1 kist wijn, Karthaus & Melchers; 1 vat monsters van aardewerk, W. W. Cook & Co; 20 picols corianderzaad, 204 collis manufacturen, dranken, koopmanschappen en kleinigheden, diverse Personen.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Marsoek*, gezagv. Sech Abdulganie Atemimie, agent Gezagvoerder.

30 picols knuflook, 1 kist koopmanschappen en kleinigheden Gezagvoerder; en eenige goederen bestemd voor Molukkos.

UITVOER.

Naar Batavia en Samarang per de Nederl. Ind. stoomboot *Macasser*, gezagv. Schmidt.

3 kisten wijn, 3 vaten vleesch, W. Cores de Vries.

Naar Sumbawa per de Nederl. Ind. bark *Fathool Main*, gezagv. Said Achmat bin Oemar Satrie.

1 picol kandij suiker, 19 picols Jav. kopeiwerk, 2 kisten inhoudende lijnwaden en kleinigheden, diverse Arabieren.

Naar Balie per de Nederl. Ind. schoener *Hoksing*, gezagv. Oei Boenko.

5 kisten chitzen, B. J. van Eck & Co; 90 stuks ledige olie tonnen, Oei Koening.

Naar China per het Nederl. schip *Anna Paulowna*, gezagv. W. Bek. 10,100 picols rijst, 150 picols rotting, Schimmelpenninck & Co; 1 vat arak, Kuiper.

Naar Balie per de Bal. schoener *Venus*, gezagv. Kerto.

100 picols Zweedsch ijzer, 5 kisten bin. amfioen, McMillan Marten & Co.

Naar Samarang per het Nederl. schip *Krimpenerwaard*, gezagv. Speenhoff.

10 kisten manufacturen, 54 collis ijzer en glaswerk, 2 ramen hoeden, 10 kisten lijnwaden, 3000 picols steenkolen, Fraser Eaton & Co; 65 kisten ord. roode wijn, Schimmelpenninck & Co; 1 kist diversen, Anemaet & Co.

Naar Ternate per de Nederl. Ind. schoener *Esther Helena*, gezagv. Batjoo.

1001$^{21}/_{100}$ picols rijst, 7/2 en 24/4 leggers arak, B. J. van Eck & Co; 15 kisten koopmanschappen, Dirksen.

Naar Amsterdam via Panaroekan per het Nederl. schip *Maria Catharina*, gezagv. de Bos.

1 kist hammen, 6 vaatjes boter, 2 vaten bier. 1 kist sigaren, 1 kist glaswerk, L. Vader; 158 picols rotting, 812$^{40}/_{100}$ picols suiker, 5100 picols koffij, 153 vaten noten, 820 schuitjes tin weg. 420 picols, N. H. M.

Naar Nederland per het Nederl. schip *Clio*, gezagv. Wijnmalen. 6248 picols koffij, 132$^{56}/_{100}$ picols suiker, 587 schuitjes tin weg. 300 picols, 164$^{432}/_{1000}$ picols indigo, 91$^{84}/_{1000}$ picols foelie, 5$^{560}/_{1000}$ picols notenzeep, 66$^{328}/_{1000}$ picols kaneel, 80 picols rotting, N. H. M.

Naar Nederland per het Hamb. schip *Elbe*, gezagv. H. J. Muhlenroth.

85$^{81}/_{100}$ picols rotting, 40 leggers arak, 972$^{13}/_{100}$ picols suiker, P. Kervel & Co; 1082$^{12}/_{100}$ picols tabak, Schimmelpenninck & Co; 260 picols tabak, Gebr. van Delden; 2 kisten natuurkundige voorwerpen, 1 kist gedr. planten, B. J. van Eck & Co; 110$^{23}/_{100}$ picols suiker, Major Matzen & Co; 648$^{10}/_{100}$ picols tabaks bladeren, B. J. van Eck & Co; 1000 stuks koehuiden, Fraser Eaton en Co.

Naar Nederland via Probolingo per het Nederl. schip *Nederwaard*, gezagv. D. Kwakkelstein.

1500 picols koffij, 180 picols rotting, N. H. M.

Naar Pontianak via Sumanap per de Nederl. Ind. bark *Madina*, gezagv. Hadjie Mohamat Sedik.

11 kistjes zeep. 5 picols suiker, 1 kist sigaren, 1 kist lijnwaden, 12$^{70}/_{100}$ picols kopeewerk, Said Abdulla Moetahar.

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol. *f* 15 à *f* 16 —
KOFFIJ per picol *f* 25.—
RIJST (CARGA) per koijang *f* 110 à *f* 120.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 130 à *f* 150.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 150 à *f* 800.—
ARAK per legger.
OLIE (KLAPPER).
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING.
WISSELKOERS. Pari.

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 4den Julij, 's morgens ten half 9 ure.
Ds. SCHIFF.
Doopsbediening.
Maandag den 5den Julij 1858 's avonds ten half zeven ure.
Biduur.
van het Zendeling Genootschap.
Nederduitsch en Maleisch.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. WIJT & ZONEN te *Rotterdam* en bij L. VAN BAKKENES Co te *Amsterdam*.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.